

De nieuwe Natuurwet: dag das...

Het enige wat van de nieuwe Natuurwet niet mag als je last hebt van een das, is hem doden. Voor de rest mag alles: een schande, vindt liefhebber Aaldrik Pot.

Opinie
Het lijkt er op
alsof we een soort
rangennatuur
krijgen

 Aaldrik Pot

De nieuwe Wet natuur, er is al veel over geschreven. Hoogleraar Ecologie en Natuurbeheer Han Olf van de Rijksuniversiteit Groningen betoogde in deze krant al eerder dat de conceptwet een trendbreuk is met het verleden en 'elke wetenschappelijke basis mist'.

Veel nu nog beschermde plant- en diersoorten zijn in de nieuwe wet min of meer vogelvrij. Alleen soorten die we volgens 'Brussel' moeten beschermen en die in de Vogel- en Habitatrichtlijn staan genoemd, houden een strikte bescherming.

Das, boommarter, zeehond, ringslang, adder et cetera mag je niet opzettelijk doden, maar als de wet in zijn huidige vorm wordt aangenomen is straks verder alles geoorloofd: verstoren, verhandelen, in bezit hebben enzovoorts.

Tot overmaat van ramp gaat ook de schade- c.q. compensatieregeling die er nu is op de helling. Deze voornemens zouden voor bepaalde soorten, zoals de das, wel eens tot gevolg kunnen hebben dat we terug zijn bij af.

Verdwenen

In de jaren zestig van de vorige eeuw was de das uit een groot deel van het Noord-Nederlandse landschap verdwenen. Jarenlange vervolging, aanleg van nieuwe wegen, bouw van woonwijken en zomer-

huisjes in het toenmalige buitengebied had de leefomgeving van de das danig aangetast.

De das is een honkvast dier. Hij leeft het hele jaar op een vaste plek, dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de vos of de boommarter. Alleen als de voedselomstandigheden elders heel gunstig zijn of omdat hij wordt verstoord, verkast hij tijdelijk.

Maar dassen zijn over het algemeen zeer plaatstrouw. Met andere woorden: ze hebben een uitgesproken voorkeur voor bepaalde plekken. Vaak dezelfde hoge plekken in het landschap als waar wij mensen willen wonen. Zo komt het dat burchtplaatsen die in de jaren vijftig zijn verlaten, nu weer worden bezet. In sommige gevallen kan dat weer omdat bijvoorbeeld de weg waar de vroegere familie is doodgereden, nu is voorzien van een dassentunnel.

Door alle beschermingsmaatregelen in de afgelopen jaren, dus ook de bescherming van de leefgebieden en vaste verblijfplaatsen (burchten) gaat het goed met de das. De aantallen zijn terug op het niveau van het begin van de vorige eeuw. Maar sommige oude bewoningsgebieden worden nu pas langzaam herbezet.

In de nieuwe wet wordt een kwaadwillend individu echter geen strobreed meer in de weg gelegd om een das weg te pesten. Opzettelijk doden mag zoals gezegd niet, maar verder is alles toegestaan als je last van het dier hebt.

Als een das een maisakker heeft uitgekozen om er een tijdje van het rijke voedselaanbod te genieten, kan hij daar aanzienlijke schade aanrichten voor de desbetreffende boer. Die schade wordt nu nog netjes vergoed door het Faunafonds (landelijk ongeveer 100.000 euro per jaar). Maar als dat straks niet meer het geval is, zal een agrariër die in de buurt van een grote burchtplaats ligt misschien wat minder coulant zijn. De burcht is zo gevonden en zonder al te veel moeite zal het lukken de dassen te laten vertrekken. En er zijn bovendien veel andere mensen die, om uiteenlopende redenen, al snel ergens last van hebben.

'Lastige beestjes'

De nieuwe wet lijkt dan ook vooral ingegeven om economische ontwikkelingen niet meer in de weg te zitten. Blijkbaar hebben procedures rond 'lastige beestjes' bij bouwprojecten, weganaanleg en dergelijke in verleden diepe wonden achtergelaten.

De conceptwet probeert de onbeschermde status van veel planten en dieren enigszins te ondervangen door artikel 1.8: 'Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en planten en voor Natura 2000-gebieden.'

Je kunt echter op je klompen aanvoelen dat dit nietszeggende artikel vooral veel werk voor advocaten, het Openbaar Ministerie en de rechtbank zal opleveren, en een

hoop jurisprudentie. Maar weinig concreet resultaat voor de dan al verstoorde dassen of uitgestoken orchideeën, om maar een dwarsstraat te noemen.

Gelukkig genieten de meeste vogels een betere bescherming in de nieuwe wet, ook al zitten er ten aanzien van deze soortgroep ook een paar rare gedachtekronkels in. Maar het kan toch niet zo zijn dat het straks gewoon mogelijk is om legaal zoogdieren, reptielen en

amfibieën te vangen, verwonden en verhandelen?

Het lijkt er op alsof we een soort rangennatuur krijgen. Om een parallel te trekken met de kunst: de Nachtwacht en alle andere kunstwerken die in een zwaar beveiligd museum hangen of staan, zijn goed beschermd. Met de rest mag je doen wat je wilt: aan stukken snijden, verbranden... Als je het maar niet opzettelijk doet. Zo'n wet willen we toch niet?

▶ Aaldrik Pot is lid van de Dassenwerkgroep Drenthe

De das: nu nog goed beschermd, maar in de nieuwe Wet natuur vogelvrij. Foto: Aaldrik Pot

Dassen		Dassen	
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	32
33	34	35	36
37	38	39	40
41	42	43	44
45	46	47	48
49	50	51	52
53	54	55	56
57	58	59	60
61	62	63	64
65	66	67	68
69	70	71	72
73	74	75	76
77	78	79	80
81	82	83	84
85	86	87	88
89	90	91	92
93	94	95	96
97	98	99	100